

Talepapir

Arrangement: Besvarelse af samrådsspørgsmål B
(alm. del.) IFU

Hvornår: 27. februar kl. 11

**Udlændinge- og
Integrationsministeriet**

5. februar 2020

Sags nr. 2020 - 2335
Akt-id 1162093

DET TALTE ORD GÆLDER

Tekst:

Vil ministeren redegøre for, hvad regeringen har gjort og påtænker at gøre for at ændre de konventioner, der ifølge statsministeren har et forkert indhold, jf. statsministerens udtalelse den 12. november 2019 vedrørende statsløsekonventionen, hvor statsministeren udtaler: ”jeg vil altid gerne arbejde på at ændre konventioner, der har et forkert indhold”?

[Indledning]

Mange tak for spørgsmålet. Statsministerens udtalelse faldt i forbindelse med en drøftelse om fremmedkrigere og naturligvis skal ses i det lys.

Regeringen arbejder målrettet for at bekæmpe fremmedkrigere.

Regeringen har således senest den 16. januar i år lanceret en række initiativer, der har til formål at skærpe kursen med blandt andet markante skærpelser af straffelovens terrorbestemmelser.

Og den 1. februar i år trådte den seneste lovændring rettet mod fremmedkrigere i kraft, så børn, der fremover fødes i områder, hvor det er ulovligt at indrejse eller opholde sig, ikke automatisk får dansk statsborgerskab ved fødslen, medmindre barnet derved bliver statsløst, ligesom der blev indført en mulighed for, at Udenrigsministeriet kan afskære eller begrænse fremmedkriegers adgang til konsulær bistand.

Og jeg har – sammen med justitsministeren – senest redegjort for regeringens indsats mod fremmedkrigere på et lukket samråd den 4. februar i år.

[Overordnet om regeringens tilgang til det internationale samarbejde]

Det er vigtigt at slå fast, at Danmark efter regeringens opfattelse som et lille land har en klar interesse i at bakke op om den internationale retsorden, der er grundlaget for

det internationale samarbejde. Derfor opsiger Danmark ikke nogen konventioner, som vi er en del af. Det sagde statsministeren også i forbindelse med den udtalelse, som er centrum for samrådet i dag.

Men vi skal samtidig være fokuserede og opmærksomme på, hvordan konventionerne fortolkes og anvendes.

For det første: Vi overholder grundloven og de internationale konventioner, men vi vil inden for denne ramme gøre alt, hvad der er muligt, for at forhindre, at der opstår situationer, som hverken kan forklares eller forsvares.

Det gjorde sig eksempelvis gældende i forhold til loven om administrativ fratagelse af statsborgerskab. Her besluttede vi at inddrage handlinger, som er foretaget forud for lovens ikrafttræden, i vurderingen af, om der kan ske administrativ fratagelse.

For det andet, så handler det jo ofte heller ikke kun om den enkelte konvention – men i ligeså høj grad om hvordan domstolene fortolker dem. Det kender vi jo fx fra debatten om de kriminelle udlændinge. Derfor skal vi

hele tiden være opmærksom på praksis ved fx Menneskerettigheds-domstolen og påvirke den, hvor vi kan.

Og **for det tredje**, skal vi sige det højt, når vi mener, at der er grund til at diskutere konventionerne og deres anvendelse. Det handler om at have en åben dialog. Også med vores internationale samarbejdspartnere.

Under den tidligere regering blev der lavet et godt stykke arbejde i forhold til menneskerettighedskonventionen, der bl.a. mundede ud i ”København-erklæringen”. Det er oplagt, at vi fortsætter ad den vej, når det er muligt.

Og den dialogbaserede fremgangsmåde lykkedes også i forbindelse med statsløsekonventionen, hvor den tidligere regering endte med at opnå en fælles forståelse med UNHCR om anvendelsen af statsløsekonventionen i visse situationer.

Efter den fælles forståelse kan vi nu berostille ansøgninger om dansk statsborgerskab fra en ansøger omfattet af statsløsekonventionen i de tilfælde, hvor PET vurderer, at den pågældende ansøger kan være til fare for

landets sikkerhed, eller hvor ansøgeren aktuelt er sigtet eller tiltalt for forbrydelser mod landets sikkerhed eller en forbrydelse, der kan medføre en fængselstraf på 5 år eller derover.

Den tidligere regering igangsatte også et arbejde med at udvide ordningen, så behandlingen af en ansøgning, hvor en person er under efterforskning for en forbrydelse, der kan medføre en fængselstraf på 5 år eller derover, eller under efterforskning for forbrydelser mod landets sikkerhed, kan udsættes.

Dette skete efter, at Astrid Krag havde spurgt ind til den norske ordning på området.

Den tidligere regering tog de første skridt i den sag, og den nuværende regering fortsætter det arbejde og den dialog, og forhåbentlig når vi snart til en fælles forståelse med UNHCR om anvendelsen af statsløsekonventionen i forhold til ansøgninger om statsborgerskab.

[Ændring af konventioner]

Når det ikke alene handler om at opnå en fælles forståelse med andre om anvendelsen eller fortolkningen af en konvention, men når det er nødvendigt ligefrem at ændre en konvention – så ser det straks lidt sværere ud. Men det betyder jo ikke, at vi ikke skal tage debatten.

Det måtte den tidligere regering erkende tilbage i 2017, hvor der blandt 8 ud af 9 af Danmarks nærmeste samarbejdspartnere ikke var opbakning til at ændre i statsløsekonventionen.

Dengang drejede det sig om at få opbakning til at ændre konventionen således, at man ikke længere var forpligtet til at tildele statsborgerskab til personer omfattet af konventionen, hvis de pågældende var blevet idømt 2,5 års fængsel i stedet for de 5 år i dag, eller hvis de var til fare for statens sikkerhed.

Det følger direkte af statsløsekonventionen, som 75 lande har ratificeret, at man ikke kan frakende til statsløshed.

Forpligtelsen til ikke at frakende til statsløshed følger også af Europarådets statsborgerretskonvention.

Retten til statsborgerskab er ikke udtrykkeligt omtalt i EMRK. Men EMRK artikel 8 beskytter bl.a. retten til respekt for privatlivet, og Menneskerettighedsdomstolen har i flere sager fundet, at artikel 8 yder en vis beskyttelse både i forhold til tildeling og fratagelse af statsborgerskab.

Det er vurderingen, at EMRK artikel 8 beskytter mod fratagelse af statsborgerskab i tilfælde, hvor en person ikke har statsborgerskab i et andet land eller er berettiget hertil. Vurderingen beror på en fortolkning af EMRK artikel 8 og praksis fra Menneskerettighedsdomstolen.

En ændring af statsløsekonventionen vil derfor ikke i sig selv give mulighed for at gøre fremmedkrigere statsløse inden for rammerne af Danmarks internationale forpligtelser.

[Afslutning]

Som sagt, er det regeringens holdning, at vi skal være fokuserede og opmærksomme på, hvordan konventionerne fortolkes og anvendes.

En decideret ændring af ordlyden i en eller flere konventioner er ikke noget, der bliver klaret med et fingerknips

Men det betyder ikke, at vi ikke skal turde sige det højt, når vi mener, at konventionerne fører til resultater, som ikke kan forklares eller forsvares.

Det mener regeringen, er den rigtige tilgang, og det går jeg ud fra, at mange af de tilstedeværende er enige i.

Som jeg husker det, var det f.eks. en del af det borgerlige [V, DF, KF og LA] fælles udspil i 2014 til bekæmpelse af radikaliserings, at personer som begår terror, skal fratages deres danske statsborgerskab, også selvom de pågældende derved blev statsløse.

Dengang sagde både ordføreren for V og ordføreren fra K, at baggrunden for denne del af udspillet var, at man gerne ville tage debatten og undersøge mulighederne nærmere.

Men man skal sætte ressourcerne ind der, hvor der umiddelbart er den bedste chance for at vinde mest. Det mener jeg er sund fornuft.

Og der må man jo bare rose den tidligere regering for at være nået langt i dialogen med UNHCR inden for rammerne af statsløsekonventionen. Vi fortsætter der, hvor den tidligere regering slap denne dialog, og forhåbentlig når vi snart til en fælles forståelse med UNHCR om anvendelsen af statsløsekonventionen i forhold til ansøgninger om statsborgerskab.

Tak for ordet.